

По случай 140 години от Освобождението на България от турско робство, редакцията на вестник «Роден край» обяви сред своите читатели

2018 година за ГОДИНА НА БЪЛГАРСКАТА СВОБОДА

Конкурс «АЗ СЪМ БЪЛГАРИН, И ТОВА ЗНАЧИ...»-2018

ДУХЪТ НА БЪЛГАРСКАТА СВОБОДА

II място – Ана КАСАП, Ученическа категория, 7–9 клас

Всяка страна има своя история, отличаваща я от другите държави. Моята прародина България, наситена с падения и върхове, е с най-интересната история на Балканския полуостров.

Такова падение е робството, на което прародината ни е била подложена неведнъж. Ала в края на всеки тунел има светлина, след робството, унижението и страха идва свободата.

Няма човек, който да не се прекланя пред нея. Тя е толкова нужна, колкото въздуха, а по време на робство е също толкова желана, но недостъпна и далечна, колкото Слънцето. Затова българите не случайно са избрали Трети март за най-великата дата в невероятната си история. На тази дата са постигнали невъзможното и макар с цената на много невинни

жертви, са извоювали своята свобода!

След Трети март те са били свободни, пълноправни граждани в своята държава. Освободени от турците, дедите ни са се освободили и от страха, който е стягал като обръч техните огнени сърца. Страхът, че всеки момент тираните ще нахлуят в домовете им и къщите, ограбени и опустошени, ще пламнат в огън, а виновниците безнаказано ще си отидат, отвеждайки българските деца!

„СВОБОДНИ!“ — колко ли странно е звучала тази дума?

Свободни да говорят на родния си език, да се изповядват и молят на своя Бог, свободни да вземат решения за живота си! Свободата, жадуваната, непостижимата, е вече факт!

Свободата е ценен подарък от нашите предшественици, който трябва да пазим като зениците на очите си. Тя ни дава не само правото да избираме как да живеем, а и задължението да направим правилния избор!

Българският народ е заслужил своята свобода!

**Ана КАСАП,
БНУ „Родолубие“,
гр. Болград**

**III място – Оксана ВЕЛИКСАР,
Ученическа категория, 10–11 клас**

Казвам се Оксана Великсар и съм редовна ученичка в българското неделно училище «Родолубие» в град Болград. Също така съм редовна читателка на в-к «Роден край» – организатор на конкурса «Аз съм българин, и това значи...». Тези бележити дати, предложени в конкурса, за мен също са много значими. Първо, кръстена съм в Спасо-Преображенския събор в град Болград. Второ, ученичка съм в Болградската гимназия «Г.С. Раковски». И най-вече аз съм една родолюбива българка.

От първи клас уча български език и литература, роден край и история на България, за които научих много интересни неща за съвсем кратък период. През есента 2017 година по проекта «Еразъм +», (Знаещи и можещи млади европейци) имах късмет да замина за България, да участвам в много интересна среща на тема. Водиха ни в градовете Варна, Велико Търново, Пловдив, но основното ни пребиваване беше в град Сливен.

Имахме екскурзии в различни интересни и паметни места. Една от екскурзиите беше в къщата на Хаджи Димитър. Там аз научих, че той е роден през 1840 година в семейството на търговеца Никола и Маринка Асенови. Когато бил на 2 годинки, семейството му отишло на поклонение в Йерусалим и оттогава Димитър става хаджия.

Когато започнахме да учим творчеството на Христо Ботев и изучихме баладата «Хаджи Димитър», аз още повече се заинтересувах от тази историческа личност. Научих, че по време на Хаджиставревата въстание през 1862 година, Хаджи Димитър излиза в Балкана с чета и цяло лято броди из планината. През пролетта на 1864 година се включва в четата на Стоян войвода от Сливен, като знаменосец. Четата е от 12 души и има за задача да убие търновския гръцки владика. Преди да влязат в Търново, четата се разпада и четниците се отделят от войводата. Командването се поема от Хаджи Димитър, който ги повежда към Сливенския балкан.

През пролетта 1868 година в Румъния се формира четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа. На 5 юли 1868 година четата преминава Дунав с една гемия. Първото сражение води с турска загуба от около 1000 души.

На 18 юли 1868 година при връх Бузлуджа в Шипченската планина става последното сражение на четата, при което е тежко ранен самият Хаджи Димитър. Изведен от боя от трима свои четници, за три денонощия е отнесен под връх Кадрафил, в Сърнена Средна гора, близо до днешното село Свежен. Хаджи Димитър умира от раните си и е погребен на същото място.

Аз смятам, че в баладата «Хаджи Димитър» стихът «Жътва е сега...» може да се чете по два начина: буквален — лято е, време за жътва, и преносен — смъртта жътварка, която коси юнаците. Епическото начало се изразява в наличието на сюжет, който следва един денонощен цикъл. Драматичното начало се осъществява като сблъсък между деня и нощта, любовта и омразата, свободата и робството, живота и смъртта.

В баладата си дават среща конкретното историческото, националното и общочовешкото, преливат едни в други реалистичните и романтичните поетически образи. Конкретно исторически факт е подвигът на легендарния войвода Хаджи Димитър през 1868 година и мълвата сред емиграцията в Румъния пет години по-късно, че не е загинал, а се крие в овчарски колиби. Философски осмислена и общочовешки значима е идеята за безсмъртието на бореца за свобода, вложена в стиховете: «Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира...» Всичко, свързано с деня, полето, робството и отчаянието, е сурово реалистично и трагично.

Юнакът е поставен на най-българското място — «там на Балкана». Той е драматично раздвоен между живота и смъртта, защото младостта и мъжката му сила го задържат в живота, а дълбоката рана на гърдите му го обрича на смърт.

Хайдушката песен на Балкана в «Хаджи Димитър» възвисява духа и го издига във високото пространство на свободата.

С героичната си гибел войводата активира асоциацията с християнските мъченици, защото се жертва за добротата на другите, ближните, за свободата на своя народ.

**Оксана ВЕЛИКСАР,
БНУ „Родолубие“, гр. Болград**

**III място – Юлия ИВШИНА,
Ученическа категория, 10–11 клас**

**«Отечество любезно,
как хубаво си ти!»**

Иван Вазов

Всеки човек има свое Отечество. Любовта към него той поема с майчиното мляко. Родната земя остава мила за него през целия му живот. Много често той свързва образа на родината с образа на майка си, на всички, които са му мили. Родното място е неотделима част от родината. Където и да се намираме през живота си, образът на родния дом е винаги с нас.

Аз се казвам Юлия. По произход съм българка от Украйна. Живя на брега на голямото езеро Ялпуг – в хубавия град Болград:

**Мой роден край, ти кътче пресвещено,
мой малък рай, със добрини богат!**

**Гордея се, че тук съм аз родена,
тук почнах аз живота си крилат.**

Харесвам всичко, което знам за моя град, за моите баби и дядовци, за мама и татко. Щастлива съм, че уча български език в неделно училище «Родолубие» в град Болград. Аз много обичам своя роден език. Всичко, което е свързано с българското слово и българската душевност, ме радва и ме кара да съм горда и щастлива:

**Език мой роден мъдър, смел и вечен!
Благодаря ти, че до днес си с мене!**

**От прадедите идеш, отдалече,
И в бъдещето с теб сме устремени.**

Татяна Танасова-Тодорова

Няма нищо на света по-високо и по-скъпо от Родината. Родината не можем да избираме, ние можем само да я обичаме с голяма обич – обич за цял живот. За всеки от нас любимата родна земя е мястото, където сме се появили на света. Аз съм щастлива, че имам и прародина – красива, мила България:

Отечество любезно, как хубаво си ти!

Как чудно се синее небето ти безкрайно!

Как твоите картини менят се омайно!

При всеки поглед нови, по-нови красоти:

**тук весели долини, там планини гиганти,
земята пълна с цвете, небето със брилянти...**

Отечество любезно, как хубаво си ти!

Иван Вазов

Радвам се, че имам възможност да изучавам български в училище, където се запознавам с българската история и култура, да се увличам с майсторството на българските поети и писатели. Обичта към Родината и родното е начин да се запазим като нация, като хора изобщо. Сигурна съм, че всеки трябва да допринася за обогатяването и запазването на своя роден език и родното и да го предава на своите деца и внуци. Гордея се, че нашите прадеди са запазили за всички нас български предания и легенди, дълбоки традиции и обичаи, мелодичния гъвкав български език.

Днес бесарабските българи имат две родини: историческа кръвна България и Украйна, в която живеят. Лично за мене България това е страна, за която мечтали не само нашите предци, но и ние мечтаем днес. България е страна, която вечно ще живее в сърцата на нашите бесарабски българи, защото тя е нашата прародина, от там са нашите дълбоки корени, а може би и прекрасното бъдеще.

Отечество любезно, как хубаво си ти...

**Юлия ИВШИНА,
БНУ „Родолубие“, гр. Болград**

**III място – Валерия ХМЕЛНЮК,
Ученическа категория, 10–11 клас**

Моят роден град е град Болград, който се намира на брега на най-голямото в Украйна пресноводно езеро и има почти 200-годишна история! Болград е разположен в историческата област Буджак (Южна Бесарабия).

Казвам се Валерия и съм родена в този светъл и гостоприемен град. Тук научих първите най-важни думи – «майка и татко», тук видях бял свят, тук се научих да пиша

и да чета на родния български език, да опознавам света и себе си. Затова винаги този малък, но прославен град ще остане за мене най-скъпото място на света. Моето родно място става известно далеч извън пределите на района, областта и държавата с няколко важни исторически и културни места.

Едно от тях е Спасо-Преображенският събор, който е не само произведение на архитектурата в стила на класицизъм, това е символ на град Болград – столицата на бесарабските българи, символа на всичко българско в Бесарабия. Голям православен храм, построен от българи за пет години, станал символ на всички бесарабски българи – оплот и вяра, стимул и надежда на много поколения българи.

Друг интересен паметник е Свято-Николската църква – великолепен образец на български православен храм в тази част на Бесарабия, която била присоединена към Русия по трактат от 9 октомври 1878 г. А може и да е била построена в чест на освобождението на българите от 22-годишна румънска окупация. В последните години църквата се преобразява и също става символ на християнската вяра за целия район. Уникален по своята същност е и паркът «Пушкин» в гр. Болград. С този парк днес се гордеят болградчани. Това е един земен рай в Буджакските степи, създаден от българската трудолюбива ръка. Жителите го възприемат като част от себе си и славната история на родния край.

Прославената Болградската гимназия – първото българско средно общообразователно училище, се намира също в нашия град и допринася както в миналото, така и сега славното име на всеки българин, където и да се намира по света. «Последната» гордост, но не на последно място, е величественият паметник на българските опълченци, открит през 2012 година. Той прилича на уникалната «Шипка» и затова много бързо придоби популярност сред българите от цяла област и извън нея. Така моят роден град прибавя към интересната си славна история нови подвизи и имена...

Но за мен е важно всичко – и историческите паметници, и туристическите обекти, и хората, които живеят тук, и моето скъпо семейство, с което ще съм свързана винаги и много здраво, искрено.

Всичко в моя град днес съставя светът, в който живея и който обичам. Много ще се радвам да запазя тази обич към родното място и родния град винаги.

**Валерия ХМЕЛНЮК,
БНУ „Родолубие“, гр. Болград**